

2013 FORMAČNÍ PROGRAM Červen

PŘÍTOMNOST VE SVĚTĚ -Komise Předsednictva CIOFS 2013 FORMAČNÍ PROGRAM

Červen

Lekci připravil: Lovro Sučić OFS

Upravil: Fr. Amando Trujillo Cano TOR – Přeložila do AJ: Françoise Malboeuf

BUDOVATELÉ MÍRU VE SVĚTĚ NÁSILÍ – MEZINÁBOŽENSKÝ DIALOG

1. ÚVOD

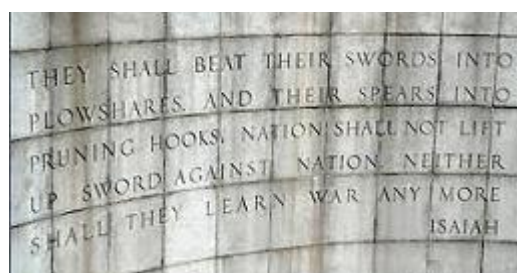
Je-li přítomnost ve světě nezbytná pro všechny věřící laiky, pak tím více platí, pro nás sekulární františkány; jde o zodpovědnost být v čele budovatelů míru ve světě, s ohledem na charisma, podle kterého žil svatý František a o kterém my tvrdíme, že jsme jeho dědici. Být staviteli více bratrského světa, dokonce univerzálního bratrství představuje ideál, který pro nás nemá alternativu, ale občas je zpochybňovaný i některými členy katolické církve. Poslání, které nám svěčila církev, jak je vyjádřeno v naší Řeholi (viz čl. 14 a 19), ale musí být realizováno «se všemi lidmi dobré vůle» a ve spolupráci «s hnutími, která podporují bratrství mezi všemi národy» (GK, čl. 18).

Není pochyb o tom, že lidstvo stále krvácí, otevřeně rozdělováno nenávisť, šílenstvím válčení, ohrožováno terorismem a závody zejména v jaderném zbrojení. Ostatně stačí se jen podívat do Sýrie, která prožívá peklo, do Rwandy, do Bosny- Hercegoviny, jako na ukázkou několika příkladů, abychom poznali, že problémy způsobené ozbrojenými konflikty v devadesátých letech nemohou být vyřešeny ze dne na den. Rychle pochopíme, že mír nelze vyrobit pouhým zastavením bojů. Mír bude obnoven jedině, pokud bude založen na čtyřech pilířích: pravdy, spravedlnosti, lásky a svobody (srov. *Pacem in Terris* 163).

Navíc k formám násilí pravděpodobně motivovanými údajnou láskou k náboženství a které se dějí ve jménu náboženství, emeritní papež Benedikt XVI. přidal a definoval další typologii forem násilí, které jsou zaměřené proti náboženství. Cílem tohoto násilí je "potichu a proto mnohem nebezpečněji" omezit prostor svobody a změnit duchovní klima, tak že na konci už není pro Boha místo. Tato forma násilí se neprojevuje zbraněmi, ale jde o "uctívání peněz, majetku a moci" [1]. "Toto násilí odhaluje svůj protináboženský postoj, tím, že už nepočítá s člověkem jako s lidskou bytostí, ale jde mu jen vlastní zájmy" [2].

Svět je tedy plný příkladů nepřítomnosti míru. Co tedy máme dělat? Bůh dal člověku svou tvář, aby miloval dar míru, který je "plností života" [3]. To není snadný úkol! Zde bude skutečně potřeba "svědectví neozbrojených proroků, kteří bohužel jsou předmětem posměchu v každém věku" [4].

2. SVATÝ FRANTIŠEK – NEOZBROJENÝ PROROK

A není to sám svatý František, který dokonale zapadá do obrazu takového proroka? Na začátku jeho cesty obrácení se musel vzdát slávy své vojenské kariéry, aby objevil krásu prostého života ve službě našeho Pána Ježíše Krista. Později, se dozvídáme při čtení jeho životopisu, od Tomáše z Celana poselství (zde nezáleží na autentičnosti příběhu, ale na poselství), které nachází pohan, sultán Saracénů. Zkoušel Františka urážkami, bitím a hrozbami, „ale on se netřásl.“ Sultán se snaží Františka odradit od jeho záměru žít podle

evangelia Ježíše Krista světskou přízní a dary, ale František zůstává pevný a rozhodný. Sultána, který tomuto „výjimečnému muži“ naslouchal, užasl. Zde můžeme zdůraznit dva Františkovy postoje před sultánem. Za prvé, že se podle vzoru svého Mistra vyhýbá pomstě a reaguje se sladkostí na úder a urážky. Za druhé, podle Kristova vzoru, v němž jediném je pravda, nesmíme dělat kompromisy s těmi, kdo nemají pravdu. Právě v tom je Františkova autentičnost, která vzbuzuje zvědavost Malika al-Kamila a pomáhá Františkovi zahájit dialog.

Co ve skutečnosti nutí svatého Františka hledat setkání s „nevěřícími“? František byl ve svém způsobu bytí formovaný láskou Ukřižovaného Krista, proto nemůže zůstat lhostejný k žádnému člověku. Hledá společné dobro, to znamená, hledá spásu všech. Pokud pokaždé nemůžeme podporovat spásu člověka, můžeme se přinejmenším zavázat k „vytvoření podmínek důstojného života“ pro všechny a pracovat pro svobodu všech národů. (Konstituce, čl. 18)

3. POUTNÍCI PRAVDY, POUTNÍCI MÍRU SE SEŠLI V ASSISI

Při hledání konkrétních příkladů nasazení pro mír, které nám mohou sloužit jako odkazy na současnost (Giorgio La Pira, viz lednovou lekci), se musíme zastavit u jedinečné události, která se konala v Assisi 27. října 1986. Assisi byla volba logická a prostředí pro toto historické setkání ideální s ohledem na dědictví svatého Františka, odborníka v oboru míru.

Jeho Eminence kardinál Roger Etchegaray podává krásné svědectví: "Když se na konci šedého rána objevila na obloze nad Assisi duha, náboženští vůdci díky prorocké smělosti jednoho z nich, Jana Pavla II, viděli naléhavou výzvu k bratrskému životu. Nikdo nepochyboval o tom, že toto zjevné znamení smlouvy mezi Bohem a potomky Noemovými" způsobila modlitba [5]. Bylo tam sedmdesát představitelů hlavních náboženství světa, a všichni žádali, aby se "modlili ne spolu, ale společně", aby podle slov blahoslaveného papeže Jana Pavla II. "svědčili před světem (...) o transcendentální povaze míru". To byla vlastně praxe, podle teorie oficiálně shrnuté v deklaraci Nostra Aetate (Druhý vatikánský koncil). V ní se odsuzují všechny formy diskriminace a apeluje se na univerzální bratrství a přikázání lásky (1 Jan . 4, 8). Tajemství jednoty lidské rodiny (vložené do oběti Ježíše, který byl přítomný v tomto mimořádném hnutí), které bylo později definováno jako "duch Assisi", přivedlo blahoslaveného papeže Jana Pavla II. k závěru, že: "Rozdíly jsou méně důležité, než je radikální, zásadní a rozhodná jednota" [6]. Ve svém projevu v Assisi, odkazoval na morální svědomí, jako naše ústřední místo, (protože to je společné pro všechny) "které nám přikazuje respektovat, chránit a podporovat lidský život od života v matčině lůně až ke smrtelné posteli", "překonat sobectví, chamtivost a ducha pomsty ". [7] V jeho antropologii je to tedy "svědomí, které nás všechny učí hledat pravdu, milovat službu všem jednotlivcům a všem národům, aby byl budován mír mezi lidmi a mezi národy". [8]

4. OVOCE DUCHA ASSISI

O dvacet pět let později, dne 27. října 2011 se na pozvání papeže Benedikta XVI., tentokrát shromáždili na tomtéž místě jak zástupci náboženských komunit, tak zástupci nevěřících. Z tohoto gesta můžeme vyčíst naléhavou výzvu, často označovanou jako "nová evangelizace" : jít a setkat se všemi těmi, kteří hledají pravdu a kteří jsou vhodní, aby se stali budovateli bratrštějšího světa a navázat s nimi dialog upřímné a bratrské lásky.

Musíme také říci, že ze semen zasazených v průběhu tohoto setkání v Assisi v roce 1986 je dnes nespočetné množství ovoce a plodů. Všude na světě františkáni každoročně organizují setkání v duchu Assisi. To bývají pro ty, kteří se účastní, výjimečné příležitosti k setkání a k dialogu.

Naštěstí, znalosti vyplývající z těchto setkání prohlubují a umožňují spolupráci ve společenském životě v zájmu společného dobra. Takže není neobvyklé, že např. v Chorvatsku se sjednotili katolíci, muslimové a pravoslavní křesťané, aby byl slyšen jejich hlas proti privatizaci přístupu k vodě, což je společné dobro par excellence, nebo proti zavedení ideologie svého druhu ve školském systému. Skvělým svědectvím jsou i nedávné události v Chorvatsku: všechny velké náboženské komunity podporovaly iniciativu referenda zaměřeného na definování textu Ústavy: „manželství jako životního svazku jednoho muže a jedné ženy. Významně to přispělo k úspěchu iniciativy (za 15 dní se podařilo shromáždit podpisy 20% obyvatel země).

5. SVĚTOVÉ DNY MÍRU

«Světový den míru jsou chvíle velmi intenzivní modlitby za mír i za závazek budovat svět míru. Papež Pavel VI. ustanovil speciální oslavu prvního dne kalendářního roku s cílem tento den "zasvětit úmyslům a usnesením o míru». Papežské Poselství pro tuto každoroční příležitost představuje bohatý zdroj pro *aggiornamento* (zdnešnění), pro rozvoj sociální nauky a ke zdůraznění stálého pastoračního působení církve ve prospěch míru. [9] Díky světovým dnům míru máme nyní k dispozici velké řadou těchto učením, která by nepochybně měla být studována a uváděna do praxe v našich fraternitách.

6. ČETBA A PROHLUBOVÁNÍ:

- Jan XXIII., Encyclical Letter *Pacem in Terris*
http://www.vatican.va/holy_father/john_xxiii/encyclicals/documents/hf_j-xxiii_enc_11041963_pacem_en.html
- Vatican II Council, Declaration on the relations of the Church with non-Christian religions *Nostra Aetate: (II. Vatikánský koncil – o poměru církve k nekřesťanským náboženstvím Nostra aetate)*
http://www.vatican.va/archive/hist_councils/ii_vatican_council/documents/vat-ii_decl_19651028_nostra-aetate_en.html
- Pontifical Council for Justice and Peace, *Compendium of the Social Doctrine of the Church*, Libreria Editrice Vaticana, 2005. Chapter 11
- Proslov Jana-Pavla II. k představitelům Křesťanských církví a církevních a náboženských komunit světa shromážděným v Assisi, v Bazilice svatého Františka, 27. října 1986, «Oasis» [on line], 4 | September 2006, on line June 08 2009 consulted July 01 2013.
<http://www.oasiscenter.eu/en/node/3041>

- Card. Roger Etcheagaray, «The Spirit of Assisi»
http://www.vatican.va/jubilee_2000/magazine/documents/ju_mag_june-sept-1996_etcheagaray-assisi_en.html
- Intervention of Pope Benedict XVI during a Day of Reflection, dialogue and prayer for peace and justice in the world "Pilgrims for truth, pilgrims for peace", October 27 2011
http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/speeches/2011/october/documents/hf_ben-xvi_spe_20111027_assisi_en.html
- John-Paul II, Messages for the World Days of Peace
http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/messages/peace/index_en.htm
- Benedict XVI, Messages for the World Days of Peace
http://www.vatican.va/holy_father/benedict_xvi/messages/peace/index_en.htm
- Pontifical Council for the Promotion of the Unity of Christians -
http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/chrstuni/index_en.htm
- Pontifical Council for Inter -religious Dialogue -
http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/interelg/index_en.htm
- Spirito di Assisi – Celebrations: <http://spiritodiassisi.wordpress.com/>
- Community of Sant'Egidio -
http://www.santegidio.org/pageID/4/langID/en/ECUMENISM_AND_DIALOGUE.html

7. OTÁZKY K PŘEMÝŠLENÍ A DIALOGU VE FRATERNITĚ:

- 1) Jsem si jist, «že v každém člověku je přítomen božský zárodek a že láska a odpuštění mají přetvářející moc»? (srv. Řehole, čl. 19)
- 2) S cílem přispět k míru a společnému dobru, jsme jako křesťané povoláni spolupracovat «se všemi lidmi dobré vůle" a "s hnutími, která podporují bratrství mezi národy". Kdo jsou tito *lidé* a tato *hnutí* dobré víry uvnitř rámce našeho prostředí:
 - a) františkánské rodiny,
 - b) katolické církve,
 - c) ostatních církví a křesťanských církevních společenství,
 - d) ostatních náboženských obcí,
 - e) nevěřících?
- 3) Na proslulém shromáždění v Assisi 1986, blahoslavený Jan-Pavel II. prohlásil: « I když je modlitba sama o sobě akcí, to neznamená, že máme upustit od práce pro mír». Dokáží naše oslavy ducha Assisi jít nad rámec modlitebního setkání? Jak přispějeme k vytváření podmínek pro důstojný život našich bližních?
- 4) Jak můžeme udržovat vzájemný dialog a zároveň zůstat věrní Kristu, který je Pravda (srov. Jan 14,6), i učení naší katolické církve, podle příkladu svatého Františka, který nikdy neuzavíral kompromis se světem?
- 5) Soucítíme jako fraternita s národy, které jsou sužovány válkou? Naši bratři a sestry v Sýrii, co s nimi bude, jak dopadnou?

[1] Intervention of Pope Benedict XVI during the Day of Reflection, Dialogue and Prayer for Peace and Justice in the world "Pilgrims of truth, pilgrims of peace", October 27th 2011

[2] Ibid.

[3] *Compendium of the Social Doctrine of the Church*, 489

[4] *Compendium of the Social Doctrine of the Church*, 496

[5] Card. Roger Etcheagaray, «The Spirit of Assisi»

http://www.vatican.va/jubilee_2000/magazine/documents/ju_mag_june-sept-1996_etcheagaray-assisi_fr.html

[6] Ibid.

[7] Speech of John-Paul II to the representatives of Christian Churches and ecclesiastic communities and the religions of the world assembled at Assisi, Basilica of Saint Francis, October 27th 1986

[8] Ibid.

[9] *Compendium of the Social Doctrine of the Church*, 520

Překlad: Marie Magdalena Janáčková OFS